

Huvudman

Kajan anpassad grund- och
gymnasieskola AB (org.nr.: 556694-5795)
info@cedergrenska.se

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola Kajan anpassad grund- och gymnasieskola i Uppsala kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Kajan anpassad grund- och gymnasieskola AB avseende brister rörande lärares anställning. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Kajan anpassad grund- och gymnasieskola i Uppsala kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kajan anpassad grund- och gymnasieskola följer gällande bestämmelser om lärares anställning, undervisningstid, kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck samt information om elevens utveckling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 7–8 oktober 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat huvudmannens beslutade timplan. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Lärares anställning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn och den biträdande rektorn framkommer att undervisningen i ämnet musik, vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, bedrivs av en lärare som är anställd genom ett bolag som har ett avtal med huvudmannen. Läraren är således inte anställd av huvudmannen utan lärarens tjänster köps in via ett entreprenadförhållande som regleras i ett konsultavtal som har ingåtts av huvudmannen och lärarens egna bolag.

Huvudmannen har i samband med yttrande över Skolinspektionens tjänsteanteckning efter tillsynsbesök uppgett att huvudmannen från och med den 15 oktober 2025 har sagt upp det konsultavtal som huvudmannen haft med musiklärarens bolag. Huvudmannen uppger att läraren i stället ska anställts direkt av huvudmannen.

Rättslig reglering

Med entreprenad i skollagen avses att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för. Huvudmannen behåller huvudmannaskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § andra stycket skollagen).

I den anpassade grundskolan får under vissa förutsättningar uppgifter som är hänförliga till undervisning överlämnas på entreprenad om de avser lovskola, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet samt uppgifter som avser fjärrundervisning och distansundervisning (jfr 23 kap. 12 §, 14, 16 och 17 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

För undervisningen i musik har huvudmannen, vid tidpunkten för tillsynen, anlitat en lärare genom ett avtal med lärarens bolag. Skolinspektionens bedömning är att den organiseringen av utbildningen inte uppfyller författningarnas krav, då läraren inte är anställd av huvudmannen. Genom det konsultavtal som ingåtts mellan huvudmannen och läraren i musik föreligger ett entreprenadförhållande avseende undervisningen i musik för eleverna i den anpassade grundskolan. Skollagens bestämmelser om undervisning i anpassade grundskolan på entreprenad är inte tillämpliga i

det aktuella fallet. Huvudmannen måste därför se till att lärare som undervisar i den anpassade grundskolan är anställda av Kajan anpassad grund- och gymnasieskola AB.

Huvudmannen har, under myndighetens handläggning av ärendet, avslutat avtalet med musiklärarens bolag samt uppgett att läraren i stället ska anställas direkt av huvudmannen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2) Kajan anpassad grund- och gymnasieskola ABs verksamhet vid Kajan anpassad grund- och gymnasieskola uppfyller vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, inte författningarnas krav vad gäller anställning av lärare.

Skolinspektionen bedömer dock att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse genom att säga upp avtalet mellan huvudmannen och musiklärarens bolag och anställa läraren direkt av huvudmannen. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av timplan och av elevernas scheman för läsåret 2025/26 framgår att elever i lågstadiet som läser ämnesområden får 625 timmar undervisning fördelade på de sex ämnesområdena per år. Eleverna i mellan- och högstadiet får 780 respektive 818 timmar per år. För de elever som läser ämnen fördelas för lågstadiet 720 timmar, för mellanstadiet 756 timmar och för högstadiet 927 timmar mellan de olika ämnena per år.

Av intervjuer med rektor, biträdande rektor och lärare framgår att elevernas scheman i huvudsak ser likadana ut under de respektive stadiernas tre år, dock med några mindre justeringar beroende på tillgång till undervisningslokaler. Det innebär att elever som läser ämnesområden får en total undervisningstid om minst 6 665 timmar och elever som läser ämnen får en total undervisningstid om minst 6 890 timmar.

Lärare uppger att de brukar sitta tillsammans och gå igenom elevernas schema för att kontrollera att de får rätt antal timmar undervisningstid. Det är lärarna som tillsammans med rektorn har ansvar för att eleverna ges rätt antal undervisningstimmar. Lärarna uppger att rektorn har bra koll och är noggrann med det. Rektorn uppger att det är ett aktivt arbete med att säkerställa att eleverna ges den garanterade undervisningstiden.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne respektive ämnesområde. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna om undervisningstiden (11 kap. 7 § skollagen samt 10 kap. 2–3 §§ och bilaga 2 till skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av inkommen dokumentation inför tillsyn framgår att arbetet med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer är ett av skolans prioriterade mål under innevarande läsår. Det innebär bland annat att kurator och psykolog har fått i uppdrag att stötta lärarna i arbetet med dessa frågor.

I intervju med lärare uppger de att kunskapsområdet genomsyrar hela verksamheten, även om det även framkommer att det är ett område som är särskilt svårt, men också extra viktig, att behandla i den här elevgruppen. Som exempel nämner lärarna att de pratar om att normalisera olika perspektiv när de diskuterar olika nyhetsinslag, bland annat i samband med Pride. Vidare uppger lärarna att de tar upp frågor om hedersrelaterat våld och förtryck och nämner att de arbetar med elevernas identitet och vad det innebär att ha en intellektuell funktionsnedsättning.

Elevhälsan uppger att de har samtal med personal om hur de kan hantera händelser av sexuell karaktär då det är svårt att veta var gränsen går för när och hur man får ta på sig själv och andra. Elevhälsan säger att det är ett svårt område, inte minst för elever som läser ämnesområden.

Rektor och biträdande rektor betonar att sexualitet, samtycke och relationer är ett viktigt område för eleverna på skolan och berättar att såväl kurator som psykolog är aktivt involverade i det arbetet på skolan. Vidare berättar de

att RFSU kommer att hålla workshops om sexualitet, samtycke och relationer med elever och personal.

Rättslig reglering

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande i utbildningen får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. (Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information om elevens utveckling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt inkommen dokumentation, intervjuer med såväl lärare och elevassistenter som rektor framgår att elever och vårdnadshavare erbjuds utvecklingssamtal varje termin, men att det är många som tackar nej. Anledningen till att många tackar nej uppger lärarna, är för att vårdnadshavare och lärare har löpande tät kontakt och därför inte alltid har ett behov av ett separat utvecklingssamtal.

Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner och omdömen skrivs varje läsår. Enligt rektorn har skolan god dokumentation och kan vid behov bedöma vilka betyg eleverna skulle ha om elev eller vårdnadshavare begär det. Bedömningsarbetet har identifierats som ett utvecklingsområde mest för att försöka hitta ett digitalt system som kan hjälpa till att tydliggöra och visualisera elevernas progression i form av en kurva. De vill hitta något som är mer användarvänligt framför allt för ämnesområden, även om bedömningsarbetet fungerar bra. De arbetar för att hitta ett tydligare och mer lättförståeligt sätt att synliggöra progressionen.

Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att ingen elev eller vårdnadshavare har begärt att få betyg eller intyg. Information om den

rättigheten ges alltid av rektorn vid föräldramöten och vårdnadshavare påminns ofta om den möjligheten. Även om ingen vårdnadshavare har begärt vare sig betyg eller omdömen skriver lärarna alltid skriftliga omdömen varje år.

Rättslig reglering

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen (11 kap. 15 § skollagen).

I årskurser 1–5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 (11 kap. 16 § skollagen).

I årskurs 6–9 ska läraren, om eleven får undervisning i ett ämne som eleven eller vårdnadshavaren inte begär betyg i eller ett ämnesområde, en gång per läsår vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till betygskriterierna i ämnet, eller kriterierna för bedömning av kunskaper i ämnesområdet, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper. (11 kap. 16 a § skollagen).

Om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det ska betyg sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (11 kap. 19 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Lisa Naudot Bergh

Lisa Naudot Bergh

Beslutsfattare

Signerat av: Lisa Naudot Bergh

X Agnetha Burström

Agnetha Burström

Föredragande

Signerat av: Agneta Burström

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Mattias Ryd deltagit.